

BRĪVĪBAS PIEMINEKĻA UN RĪGAS BRĀĻU KAPU PADOMES

15. sēdes PROTOKOLS

2024. gada 10. maijā

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Rīgā, M. Pils ielā 19

Sēdē piedalās:

V. Zatlērs	padomes priekšsēdētājs
J. Dambis	padomes loceklis
Ž. Zvaigzne	padomes locekle
D. Bērziņš	padomes loceklis
R. Jansons	padomes loceklis
A. Ancāne	padomes locekle
A. Kalniņš	padomes loceklis
J. Šumeiko	padomes loceklis (piedalās attālināti)
G. Nāgels	pieaicinātais dalībnieks
U. Jansone	pieaicinātais dalībnieks
I. Reča	pieaicinātais dalībnieks
K. Ābele	pieaicinātais dalībnieks

Sēdē nepiedalās:

M. Stirna	padomes locekle
V. Brūzis	padomes loceklis
J. Lange	padomes loceklis

Iesniegto jautājumu pārstāvji:

1. K. Ābele par valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līguma par Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu apsaimniekošanu izpildi;
2. G. Nāgels par paveiktajiem darbiem Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu uzturēšanā 2024. gadā un plānotie darbi 2025. gadā;
3. R. Jansons par plānotajiem pasākumiem (protokolārās ceremonijas un valsts svētki) pie Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapos.
4. G. Nāgels par Rīgas Pieminekļu aģentūras sagatavotajiem jautājumiem Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu padomei

Protokolē:

B. Brice

Sēdi atklāj plkst. 10:00

1. Ārlietu ministrijas Valsts protokola plānotie pasākumi (protokolārās ceremonijas un valsts svētki) pie Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapos

R. Jansons: ziņojums tiek sniegts saskaņā ar Ārlietu ministrijas Valsts protokola (turpmāk - ĀMVP) sagatavoto informāciju "Pasākumi, vainagu un ziedu nolikšanas ceremonijas ar valsts augstāko amatpersonu un ārvalstu augstāko amatpersonu dalību pie Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapos".

Informāciju ĀMVP ir sagatavojusi sazinoties ar Aizsardzības ministriju un Iekšlietu ministriju, un apkopota informācija par norisēm, kas tradicionāli notiek pie Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapos – valsts vizītes, oficiālās vizītes, ārlietu ministra oficiālās vizītes. Informācija sagatavota pa mēnešiem gada garumā, tajā iekļauta ziedu nolikšanas ceremonijas norises shēma pie Brīvības pieminekļa un vainagu nolikšanas ceremonijas norises shēma Rīgas Brāļu kapos.

J. Dambis: vai šajos objektos ir kādi infrastruktūras un labiekārtojuma ierobežojumi, kas traucē īstenot protokolārās ceremonijas tajos?

R. Jansons: tajās norisēs, kas aprakstītas ĀMVP sagatavotajā dokumentā, šādu šķēršļu nav. Citos objektos un pasākumos, piemēram Meža kapos, mēdz būt šķēršļi, kas radušies laikapstākļu ietekmē. Brīvības pieminekli un Rīgas Brāļu kapu ansamblis, manuprāt, ir labā stāvoklī un arī ārvalstu viesi tos labi novērtē.

J. Dambis: precizējošs jautājums - viena no problēmām Rīgas Brāļu kapos ir vides pieejamība, it sevišķi pakāpieni. Šī problēma nav ilgstoši risināta, un tā ir arī sarežģīti risināma. Vai ir bijuši gadījumi, kad šī pieejamība ir apgrūtinājusi ceremoniju veikšanu?

R. Jansons: vienmēr rēķināmies, ka uzkāpšana pa pakāpieniem var radīt neērtības procesijas dalībniekiem. Taču pēdējā laikā, tāds nav bijušas. Taču vienmēr tiek domāts, kā šādus gadījumus labāk risināt.

J. Dambis: vai šis būtu aktuāli risināms jautājums?

R. Jansons: perspektīvā šis noteikti būtu risināms jautājums, jo jebkura kāpšana pa kāpnēm tiek risināta sabiedriskos objektos un arī Rīgas Brāļu kapos šādai iespējai būtu jābūt.

J. Dambis: 2024. gadā Nacionālā mantojuma kultūras pārvalde (turpmāk – Pārvalde) uzmanību pievērš jautājumiem, kas skar pieejamību un drošību kultūras mantojuma objektos. Līdz ar to arī Rīgas Brāļu kapos būtu jāpievērš uzmanība pieejamības jautājuma risināšanai, taču svarīgi ir rast labāko risinājumu pieejamības nodrošināšanā.

V. Zatlers: vai ĀMVP izskata iespēju, ka ceremonijās pie Brīvības pieminekļa tiek izmantota arī Brīvības telpa, kurā atrodas Brīvības grāmata un viesi tajā parakstās. Šāda ideja ir jau vairākus gadus, taču līdz šim nav bijusi īstenota. Telpa ir pietiekami plaša, lai tajā varētu uzturēties 6 cilvēki.

R. Jansons: tiek domāts, vai ceremonijas būtu uzlabojamas. Ja tiek ieviesti jauni elementi, tad rūpīgi jāpārdomā, kurā brīdī tie notiek. Ja ceremonijām pievienojam klāt šo elementu ar Brīvības grāmatas parakstīšanu Brīvības telpā, tad ir jāpārdomā kāpņu faktors.

V. Zatlers: ik pa laikam parādās priekšlikumi šo telpu uzlabot, tādēļ svarīgi būtu izlemt, kāda varētu būt šīs telpas funkcija un tikai tad veikt tajā atbilstošus labiekārtošanas darbus. Šobrīd telpa ir pieejama publiskai apskatei ierobežotā veidā, taču ceremonijas nozīmes tai nav. Ja rodas konkrēti priekšlikumi par šīs telpas izmantošanu, Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu padome (turpmāk – Padome) tos uzklaustīs.

Padome balso par:

1. Apstiprināt ĀMVP sagatavoto informāciju "Pasākumi, vainagu un ziedu nolikšanas ceremonijas ar valsts augstāko amatpersonu un ārvalstu augstāko amatpersonu dalību pie Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapos".
2. Turpmāk protokolāro ceremoniju saskaņošanai nav nepieciešams atsevišķs Padomes saskaņojums.

Par – 8 (V. Zatlers, J. Dambis, Ž. Zvaigzne, D. Bērziņš, R. Jansons, A. Ancāne, A. Kalniņš, J. Šumeiko)
Pret – 0
Atturas - 0

Padomes lēmums:

1. Apstiprināt ĀMVP sagatavoto informāciju "Pasākumi, vainagu un ziedu nolikšanas ceremonijas ar valsts augstāko amatpersonu un ārvalstu augstāko amatpersonu dalību pie Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapos".
2. Turpmāk protokolāro ceremoniju saskaņošanai nav nepieciešams atsevišķs Padomes saskaņojums.

2. Informācija par valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līguma par Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu apsaimniekošanu izpildi

K. Ābele: Sniedz informāciju saskaņā ar prezentāciju par Apsaimniekošanas programmas un deleģēšanas līguma izpildi 2023. gadā un 2024. gadā (1. pielikums).

G. Nāgels: Komentējot prezentācijā sniegto informāciju, varu paskaidrot, ka videonovērošanai ir nepieciešams papildus finansējums, jo mainījušās prasības novērošanas iekārtām, un līdz ar to ir kavēšanās ar projekta ieviešanu. Rīgas Pieminekļu aģentūra (turpmāk – RPA) šī projekta īstenošanā sadarbojas ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūru "Rīgas Digitālā aģentūra". Rīgas Brāļu kapu videonovērošanas sistēma tiks pievienota pašvaldības videonovērošanas tīklam, līdz ar to ir paaugstinātas prasības videonovērošanas tehnikai. Ir izstrādāta detalizēta projekta ieviešanas tāme, kas ir iesniegta Pārvaldei un Padomei.

Par Rīgas Brāļu kapu iekšējo ūdensvadu renovācijas un jauna ūdensapgādes atzara izbūves pabeigšanas projektu - Apsaimniekošanas programmā šim projektam bija paredzēts īstenot tikai vienu kārtu. Pēc iepirkuma veikšanas pirmās kārtas izmaksas bija ievērojami mazākas nekā sākotnēji plānotas, tāpēc varētu papildus īstenot nākamās kārtas, kas sākotnēji nebija paredzētas Apsaimniekošanas programmā. Pār nākamo kārtu īstenošanu tika izsludināts iepirkums, taču uzvarētājs bija atšķirīgs no pirmās kārtas, kas radīja sarežģījumus ar informācijas ievadīšanu BIS informācijas sistēmā. Šie apstākļi radīja projekta īstenošanas aizkavēšanos un darbus nevarēja pabeigt 2023. gadā.

V. Zatlers: Par videonovērošanas sistēmas ieviešanu un pieslēgšanu vienotajam pašvaldības tīklam jau runājām divus gadus atpakaļ, kad sākās karš Ukrainā. Nav saprotams, kāpēc pieslēgšana pašvaldības tīklam parādās kā jauna prasība. Otrkārt, šī vilcināšanās ar projekta īstenošanu un tā sadārdzināšanās ir uzskatāma par nesaimniecisku rīcību ar valsts budžeta līdzekļiem un valstij ir nodarīts būtisks kaitējums. Padome regulāri sanāk uz sanāksmēm jau trešo gadu un faktiski šo projektu varēja īstenot ļoti ātri, bet ir notikusi nesaprotama vilcināšanās.

G. Nāgels: Pirmkārt, par prasību pievienot Rīgas Brāļu kapu videonovērošanu kopējam pašvaldības tīklam nebija informēts. Otrkārt, oriģinālais projekts bija mazākā izmērā un Rīgas Brāļu kapos uzraudzību nodrošinātu dežurants. Kad projektā plānus mainīja uz nepieciešamību videonovērošanu pieslēgt

pašvaldības tīklam, sadārdzinājums daļēji veidojās no iekārtu izmaiņām, kā arī radās papildus darbi iekārtu uzstādīšanā.

Pašlaik Rīgas Brāļu kapos darbojas mobilā novērošana.

Ž. Zvaigzne: rodas divi jautājumi, pirmo uzdod precizējošu jautājumu - kāds precīzi ir finanšu līdzekļu atlikums no 2023. gadā piešķirtā finansējuma, jo faktiski Kultūras ministrijai būtu jāveic par šo atlikumu grozījumi valsts pārvaldes deleģēšanas līgumā.

K. Ābele: šobrīd nav apgūti 219 429 *euro* no 2023. gadā piešķirtā finansējuma Apsaimniekošanas programmā un ir 58 874 *euro* atlikums atbildzībās un uzturēšanas izdevumos. Kopā tie ir 278 303 *euro*. Lai apgūtu šo atlikušo finansējumu, būtu jāprecizē 2023. gada finansējuma sadalījums. Tajās pozīcijās, kur ir pieaugums, paredzot faktisko plānoto summu. Tāpat ir pozīcijas, kas netiks īstenotas. Videonovērošanai no 2023. gada finansējuma tiktu novirzīti 58 874 *euro* un ir pārskatītas citu pozīciju izmaksas.

Ž. Zvaigzne: faktiski, tad ar izmaiņām deleģēšanas līgumā tiktu pagarināts termiņš 2023. gada finansējuma apgūšanai. Otrs jautājums - 2024. gadā ir vēl lielāks finansējums paredzēts Apsaimniekošanas programmā, un ja ir tik liels atlikums no 2023. gada finansējuma, tad faktiski rodas šaubas, ka šī gada finansējumu arī apsaimniekotājs spēs apgūt. Šī situācija ar neapgūtu finansējumu ir problemātiska.

Vēršu uzmanību, ka iespējams jādodom arī par Apsaimniekošanas programmas savlaicīgu aktualizāciju, jo šobrīd jau redzam, ka darbu apjomi un finansējuma apmēri nesaskan, atsevišķos pasākumos ir izpildes termiņu nobīde dēļ iepirkumu konkursiem, darbu apjoma (piemēram, pie ūdensvada nomaiņas tika konstatēts, ka jāizbūvē jauns atzars un saprātīgi to darīt reizē), ir pasākumi, kur jāveic apsekošana un par kuru īstenošanu vēl tomēr atkārtoti jālemj. Turklāt deleģēšanas līguma saturs, darbu rezultāti un finansējuma apmēri nevar būt pretrunā Apsaimniekošanas programmā rakstītajam. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu, par valsts pārvaldes uzdevuma izpildes uzraudzību atbild deleģētājs, t.i., Kultūras ministrija. Un preventīvi jāpatur prātā, ņemot vērā šādu atlikumu, ka par to varētu paaugstināties Valsts kontrole arī kādā brīdī.

Vai šo vienošanos par 2023. gada atlikuma izlietojumu ir saskaņojusi Kultūras ministrija?

K. Ābele: dokumenti ir iesniegti un gaidām atbildi no Kultūras ministrijas.

J. Dambis: šī situācija arī mūs uztrauc.

K. Ābele: šogad ir noslēgta vienošanās un pārskaitīts finansējums 70 % apmērā uzturēšanas un atbildzību izdevumiem. Par Atjaunošanas izdevumiem vēl neesam vienošanos noslēguši, jo ir tūkusi nepieciešamā informācija, kā arī nebija skaidrības par kopējām videonovērošanas izmaksām. Bet ņemot vērā izveidojušos situāciju, viss finansējums netiks pārskaitīts uzreiz pēc vienošanās noslēgšanas.

Ž. Zvaigzne: no Finanšu ministrijas puses šim jautājumam vēršu uzmanību, jo, ja valsts budžeta prioritātēs tika prasīts finansējums, kas faktiski netiek iztērēts, un faktiski neizpildes ir pat 2023. gadā, tad ir jābūt nopietniem argumentiem, kāpēc šāda situācija ir radusies.

J. Dambis: Pārvaldi visvairāk uztrauc, ka apsaimniekotājs nespēj īstenot Apsaimniekošanas programmā paredzētos darbus - mainās gan summas, gan plānotie darbi. Padome ir tā institūcija, kurā būtu jālemj par šīm izmaiņām, un to, kurā brīdī būtu jāgroza arī Apsaimniekošanas programma.

V. Zatlis: domāju, ka grozīt Apsaimniekošanas programmu nebūtu laba prakse, jo tā tiek apstiprināta savlaicīgi un tik lielām izmaiņām gada ietvaros nevajadzētu būt. Apsaimniekotājam jau trešo gadu tiek piešķirts finansējums pietiekamā apmērā, lai īstenotu dažādus projektus pieminekļu saglabāšanai un uzturēšanai. Taču ņemot vērā neizpildi finansējuma apgūvē ir jādiskutē par RPA spējām un kapacitāti īstenot Apsaimniekošanas programmu un realizēt projektus.

Ž. Zvaigzne: tieši tā, un ja 2024. gadā ir piešķirts finansējums 986 332 *euro*, tad cik paliks neapgūts no tā nepietiekamas apsaimniekotāja kapacitātes dēļ. Papildus vēršu uzmanību, ka Kultūras ministrijā saskaņošanā bija ziņojuma "Par uz rezultātu vērstā budžeta veidošanas attīstības virzieniem" projekts,

kas paredz īstenot reformu, kuras ietvaros būs uz rezultātu sasniegšanu vērsti valsts budžets. Tas paredz rūpīgu sekošanu līdz izvirzītajiem mērķiem un finansējuma apguvi saskaņā ar tiem.

G. Nāgels: RPA 2023. gada sākumā parakstīja līgumu par pieminekļu apsaimniekošanu līdz 2025. gada beigām, un līgums paredz, ka piešķirtie finanšu līdzekļi jāizlieto līdz līguma darbības beigām.

J. Dambis: katra gada piešķirtie budžeta līdzekļi ir jāizmanto tā gada ietvaros.

Ž. Zvaigzne: pilnībā piekrītu J. Dambja teiktajam, jo to nosaka Likums par budžetu un finanšu vadību, un saimnieciskais gads sākas kārtējā gada 1. janvārī un noslēdzas kārtējā gada 31. decembrī. Ideālā gadījumā viss piešķirtais finansējums arī kārtējā gada ietvaros tiek iztērēts. Savukārt, ja mainās mērķis pēc būtības un satura, tad faktiski tās ir izmaiņas arī Apsaimniekošanas programmā, un tās būtu nepieciešamas saskaņot Ministru kabinetā.

J. Dambis: kopējais mērķis jau nemainās, pārbīdās darbu īstenošanas termiņi un ir veidojušies sadārdzinājumi.

K. Ābele: par to, ka finansējums ir jāapgūst finanšu gada ietvaros vairākkārt esam norādījuši sarakstē RPA. Par prognozētajiem atlikumiem arī vaicājām RPA 2023. gada oktobrī-novembrī, un tad saņēmām informāciju, ka tādi nebūs.

Ž. Zvaigzne: ja tomēr šis 2023. gada atlikums ir tik liels, vai Kultūras ministrija nav vērtējusi nepieciešamību gatavot par to informatīvo ziņojumu iesniegšanai Ministru kabinetā?

V. Zatlers: vēlos pievērst uzmanību tam, ka apsaimniekošanas līgums ar RPA ir noslēgts līdz 2025. gada beigām. Ja šobrīd ir saskaršanās ar neefektīvu apsaimniekotāja darbību, tad ir nepieciešams domāt vai no 2026. gada nav nepieciešams meklēt jaunu apsaimniekotāju. Mums ir jābūt uz rezultātu orientētai apsaimniekošanai.

G. Nāgels: uzskatu, ka rezultāti mums ir un līdz šī gada beigām visus iepļānotos darbus varam paveikt.

V. Zatlers: lēmumu par apsaimniekotāju pieņem valdība, un valdība izvērtēs vai apsaimniekošana līdz šim ir notikusi efektīvi. Padomei šajā valdības kompetences jautājumā nevajadzētu iejaukties. Padomes uzdevums ir pārraudzīt Apsaimniekošanas programmas ieviešanu.

Ž. Zvaigzne: vai deleģēšanas līgums tika saskaņots ar valdību? Citas ministrijas šādi rīkojas.

K. Ābele: Pārvalde paatojoties uz Ministru kabineta rīkojuma noslēdza valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgumu.

Ž. Zvaigzne: faktiski, jau valdību būtu vajadzējis informēt par deleģēšanas līgumu un to būtu vajadzējis pievienot pie Ministru kabineta rīkojuma. Līdz ar to nepieciešams izvērtēt, vai par izmaiņām deleģēšanas līgumā arī valdība būtu jāinformē.

J. Dambis: Varbūt vēlreiz varam apskatīt visas plānoto izdevumu pozīcijas, kas nav apgūtas, un nolemt par rīcību.

K. Ābele: Padomes locekļiem informācijai ir nodota RPA vēstule, kurā atspoguļoti pa pozīcijām piedāvātie grozījumi 2023. un 2024. gada plānos.

J. Dambis: Varbūt varam katru pozīciju kopā izskatīt?

	Pozīcija	Apsaimniekošanas programma euro	Summa euro	Grozījumi euro	Padomes lēmums
1	Brīvības pieminekļa labiekārtošanas, uzturēšanas un remonta darbi	7000,00	6 297,76	6298,00	Izmaiņas nelielas. Padome izmaiņas saskaņo.
2	Dekoratīvas ielu norobežojošas ziedu tvertnes (6 vienības) pie Brīvības pieminekļa	36 000,00	21 000,00	31 827,00	Ziedu tvertnēm nav izstrādāts dizains. Vispirms ir jāsaskaņo dizains. Pēc tam var saskaņot grozījumus plānotajos izdevumos.
3	Rīgas Brāļu kapu atsevišķu elementu (soliņu un atkritumu urnu atjaunošana, informatīvo zīmju izveide u.c.) nomaiņa; zaļās zonas atjaunošana, pārapbedīšana	46 000,00	34 657,81	19 658,00	Padome izmaiņas saskaņo.
4	Videonovērošanas projekta realizācija Rīgas Brāļu kapu teritorijā	90 000,00	35 000,00	56 529,00	Šajā pozīcijā ir būtisks sadārdzinājums. Padome pieņem zināšanai, ka kopējais sadārdzinājums videonovērošanai ir 160 000,00. Sadārdzinājums būs atsevišķi jāsaskaņo.
5	Rīgas Brāļu kapu iekšējo ūdensvadu renovācija un jauna ūdensapgādes atzara izbūve	72 000,00	61 290,37	126 787,00	Sadārdzinājums ir par 50 000,00 EUR, taču plānots arī veikt lielāku darbu apjomu, kas sākotnēji nebija plānots Apsaimniekošanas programmā. Padomes lēmums – ja Kultūras ministrija piekrīt, ka tiek veikti papildus darbi, tad akceptē finansējuma palielināšanu.
6	Rīgas Brāļu kapu teritorijas segumu atjaunošanas projekta vienas kārtas realizācija (grantēto celiņu atjaunošana centrālajā kapu laukā)	14 000,00	19 117,39	18 042,00	Izmaiņas notikušas iepirkuma rezultātā un ir nelielas. Padome izmaiņas saskaņo.
7	Ziedu altāra un Svētās uguns terases atbalsta sienas preventīvā restaurācija. (2. posms)	18 000,00	26 219,05	26 219,00	Radās neprognozējami papildus darbi restaurācijas laikā. Padome izmaiņas saskaņo.
8	Rīgas Brāļu kapu vārtu preventīvā restaurācija	Nebija programmā	81 917,62	0	Padome izmaiņas saskaņo.

9	Rīgas Brāļu kapu vārtu kompleksa pielietojamības vizualizācijas izstrāde	Nebija programmā	5 000	0	Padome izmaiņas saskaņo.
10	Profesionālās aparatūras / tehnikas iegāde	Nebija programmā	42 500	47 640	Apsaimniekošanas programmā šāda pozīcija nebija, taču ir sniegts pamatojums nepieciešamībai. Padome izmaiņas saskaņo.
Atjaunošanas izdevumi kopā			333 000	333 000	

Ž. Zvaigzne: šodien Padomē lemtie jautājumi saistībā ar finansējuma izmaiņām faktiski būtu jānoformē kā Apsaimniekošanas programmas aktualizācija, un tad visas izmaiņas ir loģiski atspoguļotas un pamatojamas arī Valsts kontrolei, un Kultūras ministrija varēs pamatot izmaiņas deleģēšanas līgumā. Deleģēšanas līgumu slēdz saskaņā ar piešķirto finansējumu. Apsaimniekošanas programmas aktualizācija ļautu pārskatīt visus īstenojamus pasākumus, noteikt tiem atbilstošus izpildes termiņus un pārskatīt finansējumu.

K. Ābele: Padomē tad ir jānolemj, kā šīs izmaiņas saskaņojam – vai pietiek ar skaidrojumu Kultūras ministrijai, vai pietiek ar Padomes saskaņojumu, vai tomēr arī virzām uz saskaņošanu valdībā izmaiņas apsaimniekošanas programmā.

J. Dambis: tos līdzekļus, kas atbilst Apsaimniekošanas programmai var izmantot. Tur, kur ir nelielas izmaiņas, tos arī, manuprāt var izmantot. Savukārt lielās izmaiņas – videonovērošana un ūdensapgādes izbūve – būtu jāsaskaņo atsevišķi.

V. Zatlers: Principā būtu jāievēro normatīvajos aktos noteiktais dokumentu virzības ceļš. RPA jā sagatavo informācija Pārvaldei un Kultūras ministrijai, kas attiecīgi sagatavo ziņojumu valdībai. Aktīvi ir jāseko līdzi dokumenta virzībai iesaistītajās institūcijās, lai tas valdībā nonāk pēc iespējas ātrāk un tiek pieņemts lēmums.

J. Dambis: vienošanos tad noslēdzam par tām pozīcijām, kur izmaiņas ir nelielas, lai darbi objektos var notikt.

Izskatām arī nepieciešamās izmaiņas 2024. gada izdevumos.

	Pozīcija	Apsaimniekošanas programma euro	Summa euro	Nepieciešamās izmaiņas
1	Brīvības pieminekļa iekštelpas (Goda telpas) atjaunošana	68 000,00	68 000	Izmaiņas nav nepieciešamas.
2	Rīgas Brāļu kapu Varoņu terases un centrālā kapu lauka perimetrālo ceļu rekonstrukcija (viena kārtā)	300 000,00	165 519	Samazināts finansējums no sākotnēji plānotā, kas tiktu novirzīts videonovērošanas ierīkošanai.

3	Rīgas Brāļu kapu centrālo vārtu gala fasādes pret Meža kapiem restaurācija	50 000,00	50 000	Izmaiņas nav nepieciešamas.
4	Rīgas Brāļu kapu preventīvā restaurācija	25 000,00	25 000	Izmaiņas nav nepieciešamas.
5	Rīgas Brāļu kapu centrālā kapu lauka A sektora apmaļu restaurācija	50 000,00	50 000	Izmaiņas nav nepieciešamas.
6	Videonovērošanas sistēmas izbūve Rīgas Brāļu kapu teritorijā (noslēgums)	Programmā bija paredzēta 2023. gadā, 90 000,00	134 481	Finansējums palielināts
	Atjaunošanas izdevumi kopā		493 000	

Ar Kultūras ministriju tad ir jānoskaidro, vai varam slēgt vienošanos par izmaiņām deleģēšanas līgumā 2024. gadam pirms Apsaimniekošanas programmas aktualizācijas Ministru kabinetā. Ja nevaram, tad ir mazliet apdraudēta šo darbu veikšana, jo tomēr ar diviem - trīs mēnešiem jāērķinās, kamēr Apsaimniekošanas programmas aktualizācija tiks saskaņota valdībā.

V. Zatlers: apsaimniekotājs atbild par Apsaimniekošanas programmas sagatavošanu, tādēļ līdz 23. maijam RPA iesniedz Pārvaldei aktualizētu Apsaimniekošanas programmu ar pamatojumu izmaiņām, skaidrojot gan 2023. gada neapguvi, gan nepieciešamās izmaiņas 2024. gadā. Papildus ir jāizvērtē, vai nepieciešamas jau izmaiņas arī 2025. gadā.

J. Dambis: vienojamies, ka iesniegtā aktualizētā Apsaimniekošanas programma Padomei tiks 24. maijā nosūtīta izskatīšanai rakstveida procedūrā ar izskatīšanas termiņu viena diena. Padomei viedoklis rakstveida procedūrā jāsniedz līdz 28. maijam, un ja atbilde no Padomes locekļa netiks saņemta, tad tiks uzskatīts par saskaņotu pēc noklusējuma principa. Ja vienošanās rakstveida procedūrā Padomē netiks panākta, tad tiks sasaukta klātienēs sēde. Padomes pozitīva lēmuma gadījumā, Pārvalde 29. maijā sazinās ar Kultūras ministriju, lai vienotos par tālāko procedūru.

Padome balso par:

1. Pieņemt zināšanai RPA iesniegto atskaiti par 2023. gadu. un 2024. gada pirmo ceturksni.
2. Saskaņot izmaiņas 2023. gada izdevumos pozīcijām nr. 1, 3, 6, 7, 8, 9 un 10 un 2024. gada izdevumos pozīcijās nr. 1, 3, 4, un 5.
3. RPA līdz 23. maijam Pārvaldei jāiesniedz aktualizēta Apsaimniekošanas programma ar pamatojumu izmaiņām, skaidrojot gan 2023. gada neapguvi, gan nepieciešamās izmaiņas 2024. gadā.

Par – 8 (V. Zatlers, J. Dambis, Ž. Zvaigzne, D. Bērziņš, R. Jansons, A. Ancāne, A. Kalniņš, J. Šumeiko)

Pret – 0

Atturas - 0

Padomes lēmums:

1. Pieņemt zināšanai RPA iesniegto atskaiti par 2023. gadu. un 2024. gada pirmo ceturksni.
2. Saskaņot izmaiņas 2023. gada izdevumos pozīcijām nr. 1, 3, 6, 7, 8, 9 un 10 un 2024. gada izdevumos pozīcijās nr. 1, 3, 4, un 5.
3. RPA līdz 23. maijam Pārvaldei jāiesniedz aktualizēta Apsaimniekošanas programma ar pamatojumu izmaiņām, skaidrojot gan 2023. gada neapguvi, gan nepieciešamās izmaiņas 2024. gadā.

3. Informācija par paveiktajiem darbiem pie Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapos 2024. gadā un plānotie darbi 2025. gadā

G. Nāgels: sniedz informāciju par paveiktajiem darbiem Brīvības pieminekļi un Rīgas Brāļu kapos 2024. gadā un plānotajiem darbiem 2025. gadā saskaņā ar prezentāciju (2. pielikums).

V. Zatlērs: kāpēc plānotajos darbos nav iekļauti Rīgas Brāļu kapu depozitāriji un iekštelpu sakārtošana un izmantošanas koncepcijas izstrāde Rīgas Brāļu kapu lielajiem vārtiem? Ja ir pieejami līdzekļi, tad vajadzētu izstrādāt koncepciju lielo vārtu iekštelpu izmantošanai, lai pēc tam arī atbilstoši plānotu darbus un līdzekļi tiktu izmantoti saprātīgi un jēgpilni.

G. Nāgels: bija ideja par pagājušā gada līdzekļiem izstrādāt vīziju šo iekštelpu izmantošanai.

U. Jansone: sākotnējā vīzija, ir ka lielo vārtu būvi varētu piedarīt pieejamu sabiedrībai, un tur varētu būt informācijas centrs, kā arī daļu varētu izmantot reprezentācijas pasākumiem. Kā arī varētu izvietot ekspozīciju ar informāciju par Rīgas Brāļu kapiem, tajos apbedītajiem, vēsturisko informāciju par Latvijas neatkarības kaujām. Tas būtu vērtīgs piensums sabiedrībai, it sevišķi jaunajai paaudzei. Tādejādi lielo vārtu būve kalpotu sabiedrībai kā informatīvā bāze.

V. Zatlērs: paldies par informāciju. Ir būtiski, ka pastāv skaidra iecere, kā lielo vārtu būvi varētu izmantot un tad attiecīgi tiek plānoti atbilstoši restaurācijas darbi.

D. Bērziņš: domājot par dizaina elementiem, piemēram kā Brīvības pieminekļa ziedu tvertnes, ir precizējošs jautājums. Vai iepirkumā kopā tiek gatavots gan veidolam, gan izgatavošanai?

U. Jansone: faktiski, plānojot un organizējot iepirkumu, esam pieļāvuši šādu kļūdu nepietiekamas pieredzes dēļ, un iepirkums tika veikts kopā ar veidola izstrādi un izgatavošanu.

D. Bērziņš: uzskatu, ka ņemot vērā objektu unikalitāti, būtu jāievēro princips, ka sākotnēji tiek organizēts konkurss par veidolu jeb dizainu un tad izvērtē atbilstošāko risinājumu. Pēc tam atbilstoši izvēlētajam risinājumam organizē iepirkumu par izgatavošanu. Tas novērstu tādu situāciju izveidošanos, kā ir noticis ar Brīvības pieminekļa ziedu tvertnēm.

J. Dambis: atgriežoties pie Brīvības telpas Brīvības pieminekļi, jāatzīst, ka jau šobrīd tā ir sakārtota. Taču nākotnē ir jādomā par šīs telpas izmantošanas kārtību, lai tā ir saprotama un skaidra, un telpa ir pieejama ne tikai oficiālām vizītēm, bet arī plašākai sabiedrībai. Taču, radot, kārtību, noteikti ir jāpārdomā arī drošības jautājumi.

Plānojot Brīvības pieminekļa kopšanas darbus 2025. gadā, vispirms ir nepieciešams veikt kvalitatīvu apsekošanu ar dronu, lai varētu izlemt kādus darbus precīzi būtu jāveic.

Rīgas Brāļu kapu depozitārijos ūdens tecēšana ir jānovērš pēc iespējas ātrāk un šos darbus nevar atlikt.

Rīgas Brāļu kapu lielo vārtu būvē iekštelpās izvietot ekspozīciju ir ļoti laba ideja, taču pirmkārt ir jādomā ar lielo vārtu būves iekštelpu satīrīšanu. Piekrītu, ka vispirms ir vajadzīga koncepcija ar arhitekta un dizainera risinājumiem, un tad var plānot darbus.

V. Zatlers: ņemot vērā, ka iepriekš apstiprinājām izdevumus dažāda inventāra iegādei, man ir jautājums par to, kur pašlaik tiek glabāti instrumenti un tehnika Rīgas Brāļu kapos.

U. Jansone: mums ir tehniskais trijstūris, kuru slēdz liepu alejas labā daļa ar iebraukšanas vārtiem, un tur atrodas traktori un raideris. Savukārt, sīkāka tehnika un īpaši jaunās tehnikas vienības, glabājas biroja metāla skapjos. Atsevišķas tehnikas inventāra daļas glabājas zem slēgtas nojumes.

V. Zatlers: ir jāpārdomā šādas tehniskas būves nepieciešamību Rīgas Brāļu kapos, tā, lai tā ir ērti pieejama, bet arī iekļaujas Rīgas Brāļu kapu vizuālajā ansablī. Sakārtota darba vide ir svarīga arī darbinieku motivācijai.

J. Dambis: atkārtoti arī atgādinu, ka jāturpina risināt vides pieejamību, lai radītu atbilstošus risinājumus. Svarīgi ir izstrādāt priekšlikumu, ko varam izskatīt Padomē.

D. Bērziņš: kā arhitekts uzskatu, ka jāstrādā dizaina virzienā, ka tiek izstrādāta iekārta, kas risina pieejamības jautājumus nevis tiek izmainīta esošā arhitektūra.

J. Dambis: piekrtu, bet šis ir projektēšanas jautājums. Labs piemērs kā risināts pieejamības jautājums objektā ar kāpnēm ir Kuldīgas rātsnams. Taču kādam arhitektam šie risinājumi ir jāizplāno.

R. Jansons: ja 2025. gadā tiek plānota apjomīgāka Brīvības pieminekļa restaurācija, aptuveni cik ilgu laiku tas varētu būt slēgts.

G. Nāgels: tā varētu būt visa vasara, pusgads.

J. Dambis: taču pirms tiek saskaņoti darbi, vispirms ir jāveic rūpīga izpēte, defektu apkopojums un tikai tad pieņemsim lēmumu Padomē par nepieciešamajiem darbiem.

V. Zatlers: paldies, šo izskatāmo jautājumu slēdzam. Padome pieņem zināšanai RPA sniegto informāciju.

4. RPA sagatavotie jautājumi Padomei.

G. Nāgels: ir vairāki jautājumi, kuros vēlamies dzirdēt Padomes viedokli.

1. RPA ir saņēmusi aizrādījumu, ka pie Brīvības pieminekļa pastāvīgi jābūt karogu mastiem, kuros katru dienu ar mazu ceremoniju štāba bataljona karavīri paceļ Latvijas karogus un pievakarē atkal nolaiž. Ārzemju delegāciju vizītes laikā jāpaceļ attiecīgās valsts karogs, vai NATO karogs, vai abi, atkarībā no situācijas. Karogu masti aiz pieminekļa jābūt tur visu laiku, un ap Brīvības laukumu ir vēlams arī uzstādīt karogus. Šāda vienošanās esot agrāk panākta pie prezidenta Zatlera.

V. Zatlers: karogi, karogu masti un arī prožektoru tika uzstādīti Brīvības pieminekļa izgaismošanas projekta ietvaros. Brīvības pieminekļa atklāšanā, kas fiksēta fotogrāfijās, karogu masti un karogi ir 12 metru gari. Taču izgatavojot karogu mastus un karogus Brīvības pieminekļa izgaismošanas projekta ietvaros saskārāmies ar finansējuma trūkumu. Pašlaik karogu masti ir izgatavoti no stiklšķiedras un tiem ir zināma izturība. Vējainos laikapstākļos ir risks, ka karogi iepinas trolejbusu vados, vai arī nolauž mastus. Tas var radīt apdraudējumu cilvēku dzīvībām. Savukārt karogu pacelšana un nolaišana katru dienu ir tehniski sarežģīta. Vēja ietekmē arī karogi rotē un bieži vien nav pareizi pavērsti, līdz ar to novietošana uz svētkiem ir atbilstošākais risinājums. Ja vēlas patstāvīgi, tad jāmeklē ir cits risinājums.

J. Dambis: manuprāt ierosinājums nav slikts, taču šī ideja būtu jāaktualizē kopā ar Brīvības alejas projektu.

G. Nāgels: otrs jautājums - Rīgas Brāļu kapos tiks atjaunotas tās kapu plāksnes, kuras ir sliktā stāvoklī. Uz kāpa plāksnēm varēja būt stilizēts Lāčplēša Kara ordenis, krusts vai zvaigzne. Zvaigznes bija

Sarkanās armijas karavīriem, padomju partizāniem, un polītrukiem. Agrākā kapu plāksņu atjaunošanas reizē zvaigznes tika atvietotas ar krustiem.

Kā tagad rīkoties? Vai padomju spēku piederīgiem likt krustus vai atjaunot zvaigznes, vai rīkoties citādi?

J. Dambis: ja uz plāksnes zvaigznes vairs nav, tad noteikti tādu nevajadzētu atjaunot. Ja vecā plāksne bijusi ar zvaigzni, kas vēlāk nomainīts ar krustu, tad vajag saglabāt krustu.

V. Zatlers: Grupveida apbedījumā, ja nepieciešams atjaunot plāksnes, tad tur neliekam neko. Pa vidu centrālajā zonā vajag saglabāt pie atjaunošanas to simbolu, kas bijis iepriekš. Ja simbols nav, tad arī pie atjaunošanas nelikt neko. Savukārt zonā pa kreisi, ja jāmaina plāksnes, tad atjaunot bez simboliem.

J. Dambis: vēl mans ieteikums būtu veikt apsekojumu visā teritorijā ar fotofiksācijām, izanalizēt esošo kapu plāksņu stāvokli, un tad lemt par atbilstošāko risinājumu.

G. Nāgels: trešais jautājums - RPA saņem lūgumus saskaņot Brīvības pieminekļa atveidojuma izveidošanu kā suvenīrus. Patlaban, cik zināms, nav nekādi ierobežojumi Brīvības pieminekļa tēla izmantošanai gan labos, gan sliktos nolūkos. Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu likums regulē tikai pašus objektus un nodarbības tur.

Vai nevajadzētu ierosināt papildināt Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu likumu ar norādēm par abu objektu tēlu izmantošanu?

V. Zatlers: šis jautājums nav RPA kompetencē.

J. Dambis: manuprāt, ja tiek apkopota informācija, un redzam, ka ir apdraudējums, tad varam rosināt likuma izmaiņas.

D. Bērziņš: šis jautājums no vienas puses ir daudz dziļāks, jo būtu jāpārdomā Brīvības pieminekļa interpretācija. Vai mākslinieciski traktējumi būtu atļaujami, vai aizliedzami? Taču vai aizliegumi neradīs pretēju efektu? Par suvenīriem – iespējams var noteikt, piemēram, Kultūras ministrijai vai RPA, ka tām ir monopols uz šāda tēla izgatavošanu?

J. Dambis: ir vispārīgais regulējums. Likumā par kultūras pieminekļu aizsardzību 10. pantā ir noteikts, ka saimnieciskā darbība un cita veida darbība kultūras pieminekļos (to teritorijās, zonās, muzeju rezervātos, nacionālajos parkos u. c.), kas var ietekmēt kultūras pieminekļu saglabāšanu, piekļūšanu tiem vai vizuālo uztveramību, kā arī kultūras pieminekļu attēlu un simbolu izmantošana komercdarbībai atļauta tikai ar kultūras pieminekļa īpašnieka piekrišanu.

Piemēram, ja kāds ar kultūras pieminekļa attēlu sāk gūt peļņu, tad to var darīt tikai ar īpašnieka atļauju. Arī šajā gadījumā, ja kāds ražo un pārdod mazus Brīvības pieminekliņus, tad tas būtu jāsaņū ar īpašnieku. Īpašnieks ir Latvijas valsts Kultūras ministrijas personā. Tas nozīmē, ka būtu jāprasa atļauja Kultūras ministrijai šādu darbību veikšanai.

5. Citi jautājumi

V. Zatlers: pie manis mutiski ir vērsies Ēvalda Valtera un Veras Gribačas dēls un ģenerālis R. Graube ar lūgumu, vai V. Gribačas urnu ar pelniem būtu iespējams apglabāt blakus Ē. Valteram. Protams, ar izņēmumiem ir jābūt uzmanīgiem, taču vēlētos šodien dzirdēt Padomes viedokli par šo jautājumu.

U. Jansone: RPA viedoklis būtu atbalstošs, jo V. Gribača ļoti atbalstīja Rīgas Brāļu kapus.

J. Dambis: es arī uzskatu, ka pēc iespējas mazāk jābūt dažādiem izņēmumiem, taču noteiktos gadījumos protams tādi var būt. Taču šajā gadījumā V. Gribačas piederīgo lūgumu vēlētos atbalstīt. V. Gribača turpināja Ē. Valtera uzsāktu darbību, un viņa ir ļoti piederīga tēmai.

Padome balso par:

Atbalstīt V. Gribačas urnas apglabāšanu Rīgas brāļu kapos blakus Ē. Valteram.

Par – 8 (V. Zatlers, J. Dambis, Ž. Zvaigzne, D. Bērziņš, R. Jansons, A. Ancāne, A. Kalniņš, J. Šumeiko)

Pret – 0

Atturas - 0

Padomes lēmums:

Atbalstīt V. Gribačas urnas apglabāšanu Rīgas brāļu kapos blakus Ē. Valteram.

Sēdi slēdz pl. 12.50

Sēdi vadīja:

(paraksts*)

V. Zatlers

Sēdi protokolēja:

(paraksts*)

B. Brice

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

BRĪVĪBAS PIEMINEKĻA UN RĪGAS BRĀĻU KAPU APSAIMNIEKOŠANA

Jau ilgāku laiku Ministru kabineta noteiktais Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu apsaimniekotājs – Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra «Rīgas pieminekļu aģentūra» nespēj laikā un kvalitatīvi apgūt valsts budžeta piešķirtos līdzekļus.

- 2023. gada 14. novembra Ministru kabineta sēdē ir apstiprināta Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu apsaimniekošanas programma 2023. – 2025. gadam (15.11.2023. Ministru kabineta rīkojums Nr.765 “Par Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu saglabāšanas, uzturēšanas, izpētes un atjaunošanas programmu 2023.–2025.gadam).
- 2023.gadā ir apstiprināti grozījumi 2021. gada 21. decembra Ministru kabineta rīkojumā Nr. 976 “Par Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu apsaimniekotāja noteikšanu”, kas noteic, ka valsts pārvaldes uzdevums – Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu apsaimniekošanai deleģēts Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūrai “Rīgas pieminekļu aģentūra” līdz 2025.gada 31.decembrim.

PROGRAMMAS UN LĪGUMA IZPILDE 2023.GADĀ:

- Valsts pārvaldes uzdevuma izpildei, atbilstoši apstiprinātajai Programmai, 2023. gadā piešķirts finansējums no valsts budžeta 761 985 *euro* apmērā.
- Pārvalde 03.05.2024. ir saņēmusi precizētu atskaiti par valsts pārvaldes uzdevuma izpildi laika posmā no 2023.gada 1. oktobra līdz 31. decembrim par summu 240 345 *euro*. Par šo finansējumu nodrošināta objektu uzturēšana, tehniskais nodrošinājums, veikta Ziedu altāra un Svētās uguns terases atbalsta sienas preventīvā restaurācija, soliņu atjaunošana, ūdensapgādes inženiertīklu sistēmas renovācija, uzsākts Rīgas Brāļu kapu teritorijas videonovērošanas sistēmas izveides projekts, sagatavots vēstures pētījums par nacionāliem partizāniem, kuri apbedīti Rīgas Brāļu kapos u.c.
- Līdz ar to Pārvalde ir saņēmusi atskaites par finansējuma izlietojumu uz 2023. gada 31. decembri kopējo summu 483 682,33 *euro*, kā arī lūgumu veikt izmaiņas vienošanās dokumentā par atjaunošanas darbiem, kā arī pagarināt darbu izpildi līdz 2024. gada 31.septembrim par kopējo summu 219 429 *euro*. No 2023.gada finansējuma ir radies atlikums no atlīdzībām un uzturēšanas izdevumiem 58 874 *euro*.

PROGRAMMAS UN LĪGUMA IZPILDE 2023.GADĀ:

- 2024.gada 30.janvārī norisinājās Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu padomes sēde, kurā pieņemta zināšanai Aģentūras sniegtā atskaite par veiktajiem Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu uzturēšanas un atjaunošanas darbiem 2023.gadā un plānotajām aktivitātēm 2024.gadā, ar aicinājumu uzlabot veicamo darbu plānošanu, kā arī rosināts 2023. gadā neizlietoto finansējumu novirzīt Brīvības pieminekļa alejas labiekārtošanas projekta izstrādei.
- Kopējās videonovērošanas sistēmas ieviešanas izmaksas ir pieaugušas no sākotnēji plānotajiem 90 000 *euro* (Programma) uz 249 883 *euro*.
- Pieaugušas izmaksas Rīgas Brāļu kapu iekšējo ūdensvadu renovācija un jauna ūdensapgādes atzara izbūvei un kopumā tam nepieciešami 126 787 *euro*.
- Pārvalde ir saņēmusi lūgumu 2023.gadā neapgūtos līdzekļus no atlīdzībām un uzturēšanas izdevumiem 58 874 *euro* apmērā novirzīt videonovērošanas sistēmas ierīkošanai Rīgas Brāļu kapos, jo Pilsētas arhitekta dienests šogad plāno izstrādāt alejas rekonstrukcijas metu konkursa dokumentāciju un līdz ar to līdzekļi šim projektam nebūs nepieciešami.
- Par 2023.gada finansējumu plānots iegādāties profesionālo tehniku darbiem zaļajā zonā: 2 zāles pļaušanas roboti, raideri, akumulatora zāles knaibles, akumulatora zāles pļāvēju, kā arī būtu nepieciešams iegādāties pacēlāju restaurācijas darbu veikšanai augstumā.

PROGRAMMAS UN LĪGUMA IZPILDE 2024. GADĀ:

- Valsts pārvaldes uzdevuma izpildei, atbilstoši apstiprinātajai Programmai, 2024.gadā piešķirts finansējums no valsts budžeta 986 332 *euro* apmērā. Šobrīd ir pārskaitīts finansējums 70 % apmērā uzturēšanas izdevumiem, tai skaitā personāla atlīdzībai (345 100 *euro*). Finansējuma izlietojums un pārskaitīšanas grafiks atjaunošanas darbiem tiks saskaņots atsevišķi.
- 03.05.2024. Pārvalde saskaņošanai ir saņēmusi priekšlikumu par atjaunošanas darbiem un izdevumiem 2024.gadā.
- Lai nodrošinātu videonovērošanas sistēmas ieviešanu, ņemot vērā sadārdzinājumu, un to, ka ceļu rekonstrukcijas projektu ir iespējams sadalīt kārtās, Aģentūra lūdz saskaņot, ka 2024. gadā tiek īstenota projekta viena kārtā, tādējādi 135 000 *euro* tiktu pārvirzīti videonovērošanas sistēmas ierīkošanai.
- Saņemta atskaite par valsts pārvaldes uzdevuma izpildi no 1. janvāra līdz 31.martam par 74 579,49 *euro*.

	Pozīcija	Summa euro
1	Brīvības pieminekļa iekštelpas (Goda telpas) atjaunošana	68 000
2	Rīgas Brāļu kapu Varoņu terases un centrālā kapu lauka perimetrālo ceļu rekonstrukcija (viena kārtā)	165 519
3	Rīgas Brāļu kapu centrālo vārtu gala fasādes pret Meža kapiem restaurācija	50 000
4	Rīgas Brāļu kapu preventīvā restaurācija	25 000
5	Rīgas Brāļu kapu centrālā kapu lauka A sektora apmaļu restaurācija	50 000
6	Videonovērošanas sistēmas izbūve Rīgas Brāļu kapu teritorijā (noslēgums)	134 481
	Atjaunošanas izdevumi kopā	493 000

KOPSAVILKUMS:

Pārvalde lūdz Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu padomi:

- izvērtēt un pieņemt saņemtās atskaites;
- piekrist termiņa pagarināšanai 2023. gada darbu izpildei un vienošanās par izmaiņām noslēgšanu.
- sniegt viedokli par videonovērošanas sistēmas ieviešanu un Rīgas Brāļu kapu iekšējo ūdensvadu renovācijas un jauna ūdensapgādes atzara izbūves pabeigšanu.
- apstiprināt Aģentūras iesniegto priekšlikumu par 2024. gadā plānotajiem darbiem un izmaksām.

Brīvības pieminēklis un Rīgas Brāļu kapi 2024. un 2025. gada darbi

Kopsavilkums

Dr. Gunārs Nāgels
2024-05-10

Kārtējie darbi

1. Kārtējie uzturēšanas darbi.
2. Pasākumu koordinēšana.
 - a. Vidēji viens pieteikums dienā;
 - b. Jāpārbauda, vai nepārklājās ar citu pieteikumu, un vai nepārkāpj likuma prasības;
 - c. Dažreiz vienkārši, citreiz garāks saskaņošanas process, piemēram, starptautiskam pasākumam vasarā;
 - d. Katram jāraksta atbilde.

Videonovērošana

1. Oriģinālais projekts paredzēja vienkāršotu videonovērošanu.
2. Prasības paplašinātas, lai var pievienot pašvaldības policijas tīklam.
3. 2023. gadā iepirkta kameras ar norunu, ka varēs izmainīt tehniku bez soda, ja gala projekts prasīs citu tehniku.
4. Ieviešanu veic Rīgas digitālā aģentūra, izmantojot SIA Nolan pakalpojumus.
5. Videokameru novietojums precizēts ar Nacionālā kultūras mantojuma padomes līdzdalību.
6. Pašvaldības policija ir uzstādījusi pagaidu videonovērošanas kameras.

Turpinājumi no 2023. gada

1. **Dekoratīvas ielu norobežojošas ziedu tvertnes (6 vienības) pie Brīvības pieminekļa.**
 - a. Iepirkuma procedūras rezultātā tika noslēgts līgums ar individuālo uzņēmumu "GETA".
 - b. Pēc izstrādātā risinājuma saskaņošanas ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldi 2024. gadā tiks uzsākti norobežojošo tvertņu izveides darbi.

Turpinājumi no 2023. gada

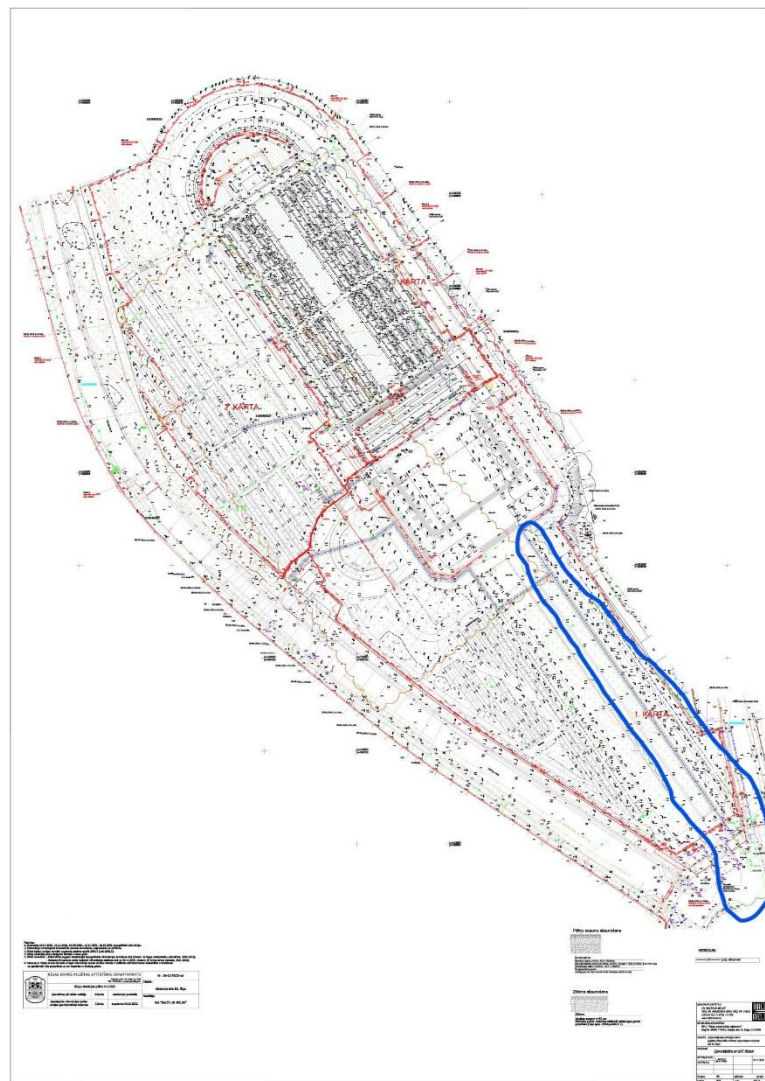
2. Rīgas Brāļu kapu informatīvo stendu izveide.

Turpinājumi no 2023. gada

3. Rīgas Brāļu kapu iekšējo
ūdensvadu renovācija un
jauna ūdensapgādes atzara
izbūve

1. kārtā (2023)

Turpinājumi no 2023. gada

3. Rīgas Brāļu kapu iekšējo
ūdensvadu renovācija un
jauna ūdensapgādes atzara
izbūve

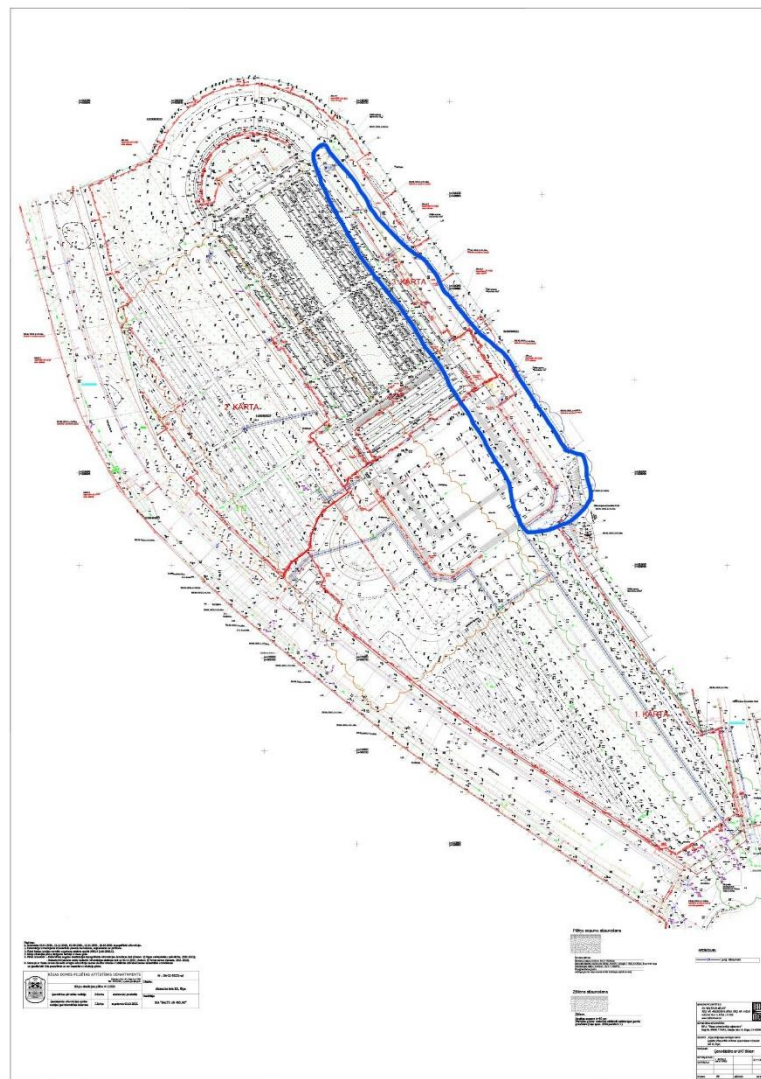
2. kārta

Turpinājumi no 2023. gada

3. Rīgas Brāļu kapu iekšējo
ūdensvadu renovācija un
jauna ūdensapgādes atzara
izbūve

3. kārta

Turpinājumi no 2023. gada

4. Rīgas Brāļu kapu seguma vienas kārtas realizācijas pabeigšana.

Projektam noteikts tehnoloģiskais pārtraukums.

Turpinājumi no 2023. gada

4. Profesionālās aparatūras / tehnikas iegāde.

Jauni darbi 2024

- 1. Rīgas Brāļu kapu koku vainagošana un dzīvžogu apgriešana.**

2. Preventīvā restaurācija (virsmu abrazīvā tīrīšana):

- a. Skulptūru grupa “Kritušie jātnieki” I un II;
- b. Centrālo vārtu centrālās daļas ar ģerboni,
- c. Depozitāriju (1,2,3,4) augšējās trīs plākšņu rindas;
- d. Centrālā kapu lauka noeju sānu masīvi.

Finansējums no Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas 2024. gada programmas.

3. Brīvības pieminekļa iekštelpas (Goda telpas) atjaunošana

4. **Rīgas Brāļu kapu Varoņu terases un centrālā kapu lauka perimetrālo ceļu rekonstrukcija (nākamā kāрта).**
 - a. Veiksim iepirkumu par visām atlikušām kārtām kopā;
 - b. Kopējā summa ap 1,5 milj. eiro;
 - c. Darbi vairāku gadu garumā.

5. Rīgas Brāļu kapu centrālo vārtu gala fasādes pret Meža kapiem restaurācija.

6. Rīgas Brāļu kapu preventīvā restaurācija. Lielākie darbi:

- a. Krusta zem Mātes Latvijas restaurācija;

6. Rīgas Brāļu kapu preventīvā restaurācija. Lielākie darbi:

- a. Krusta zem Mātes Latvijas restaurācija;
- b. Strēlnieku vārtu tehniskā apkope.

6. Rīgas Brāļu kapu centrālā kapu lauka A sektora apmaļu restaurācija:
- Tostarp kapu plākšņu atjaunošana;
 - Jautājums – ko darīt ar Sarkanās armijas un padomju partizānu piederošiem? Vai likt krustu vai zvaigzni? (Lāčplēšiem ir savs simbols).

Paredzēti darbi 2025

1. Brīvības pieminekļa pilna aprūpe-restaurācija (ieskaitot Brīvības tēlu un zvaigznes).

Pēc tehniskās apsekošanas 2024. gadā un pārrunām ar Nacionālo Kultūras mantojuma pārvaldi, iespējams, ka šo darbu izmainīs pret citu.

Paredzēti darbi 2025

- 2. Rīgas Brāļu kapu Varoņu terases un centrālā kapu lauka perimetrālo ceļu rekonstrukcija (nākamais etaps).**
- 3. Centrālo vārtu galu fasādes pret Raiņa kapiem restaurācija.**
- 4. Rīgas Brāļu kapu preventīvā restaurācija (optimālas kondīcijas uzturēšana). Situāciju izvērtēs 2024. gadā, lai noteiktu precīzos darbus.**

Paldies par uzmanību!